



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa – Teisių gynimo priemonės – Veiksminga teisminė gynyba – Pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas – Nacionalinės teisės normos, reglamentuojančios bylų skyrimą teismo teisėjams atsitiktine tvarka ir teismo sudėties keitimą – Nuostata, draudžianti apeliaciniame procese remtis šių teisės normų pažeidimais“

Byloje C-197/23

dėl *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšuvos apeliacinis teismas, Lenkija) 2022 m. balandžio 28 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2023 m. kovo 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

S. S.A.

prieš

C. sp. z o.o.,

dalyvaujant

Prokurator Prokuratury Regionalnej w Warszawie,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuriį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis trečiosios kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai S. Rodin ir O. Spineanu-Matei (pranešėja),

generalinė advokatė L. Medina,

posėdžio sekretorė M. Siekierzyńska, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. kovo 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *C. sp. z o.o.*, atstovaujamos *radcowie prawni* M. Mioduszewski, Z. Ochońska-Borowska ir J. Sroczyński,

* Proceso kalba: lenkų.

– *Prokurator Prokuratury Regionalnej w Warszawie*, atstovaujamo M. Dejak,
– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir S. Żyrek,
– Europos Komisijos, atstovaujamos K. Herrmann, P. Stancanelli ir P. J. O. Van Nuffel,
susipažinęs su 2024 m. birželio 20 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl ESS 2 straipsnio, 6 straipsnio 1 ir 3 dalių ir 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, siejamų su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsniu, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant S. S.A. ir C. *sp. z o.o.* ginčą dėl C. rinktų priemonų vykdant komercinę preliminarąją sutartį teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 ESS 2 straipsnyje numatyta:
„[Europos] Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė.“
- 4 ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatyta:
„Valstybės narės numato teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse.“
- 5 Chartijos 47 straipsnyje nurodyta:
„Kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynimą teisme šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
Kiekvienas asmuo turi teisę, kad jo bylą per kiek įmanoma trumpesnę laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. <...>
<...>“

Lenkijos teisė

Civilinio proceso kodeksas

- 6 1964 m. lapkričio 17 d. *Ustawa Kodeks postępowania cywilnego* (Civilinio proceso kodeksas, Dz. U., Nr. 43, 296 pozicija; suvestinė redakcija, Dz. U., 2019, 1460 pozicija; toliau – Civilinio proceso kodeksas) 47 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Pirmojoje instancijoje būtų nagrinėja vienas teisėjas, išskyrus atvejus, kai specialiojoje nuostatoje nurodyta kitaip.“

- 7 Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punkte nurodyta:

„Procesas negalioja <...>, jeigu būtų išnagrinėjo neteisėtos sudėties teismas arba jeigu nagrinėjant būtų dalyvavo teisėjas, kuris pagal įstatymą turėjo būti nušalintas.“

- 8 Šio kodekso 386 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Jeigu procesas pripažįstamas negaliojančiu, antrosios instancijos teismas panaikina skundžiamą sprendimą ir procesą tiek, kiek šis negalioja, ir grąžina būtų pirmosios instancijos teismui.“

Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas

- 9 2001 m. liepos 27 d. *Ustawa Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas, Dz. U., Nr. 98, 1070 pozicija; suvestinė redakcija, Dz. U., 2019, 52 pozicija), iš dalies pakeisto 2019 m. gruodžio 20 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo, Aukščiausiojo Teismo įstatymo ir kai kurių kitų įstatymų pakeitimo įstatymas; Dz. U., 2020, 190 pozicija) (toliau atitinkamai – Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas ir 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymas), 45 straipsnyje nustatyta:

„1. Einantis pareigas teisėjas arba teisėjas stažuotojas gali būti pakeistas to paties teismo teisėju arba teisėju stažuotoju arba pagal 77 straipsnio 1 ar 8 dalį deleguotu teisėju.

2. Sprendimą dėl 1 dalyje nurodyto pakeitimo gali priimti skyriaus pirmininkas arba teismo pirmininkas teisėjo ar teisėjo stažuotojo prašymu arba *ex officio*, siekdamas užtikrinti, kad procesas vyktų tinkamai.“

- 10 Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 47a straipsnyje nurodyta:

„1. Bylos teisėjams ir teisėjams stažuotojams skiriamos atsitiktine tvarka pagal įvairias bylų kategorijas, išskyrus bylų skyrimą būdinčiam teisėjui.

2. Bylos pagal konkrečias jų kategorijas paskirstomos po lygiai, išskyrus atvejus, kai jų dalis sumažinama dėl užimamų pareigų, dalyvavimo skirstant kitų kategorijų bylas ar kitų įstatyme nustatytų priežasčių.“

11 Šio įstatymo 47b straipsnyje numatyta:

„1. Teismo sudėtis gali būti keičiama tik tuo atveju, jei esamos sudėties teismui neįmanoma išnagrinėti bylos arba yra ilgalaikių kliūčių tai padaryti. 47a straipsnio nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

2. Jei reikia imtis priemonių byloje, ypač kai tai numatyta atskirose nuostatose arba yra pagrįsta dėl sklandaus proceso, ir teismas negali to padaryti tokios sudėties, kokios jam buvo paskirta byla, priemonių imasi pagal pavadavimo planą suformuotos sudėties teismas, o jeigu priemonėms pavadavimo planas netaikomas – pagal 47a straipsnį suformuotos sudėties teismas.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais sprendimus priima teismo pirmininkas arba jo įgaliotas teisėjas.“

12 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymu Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnis papildytas 4 dalimi, ji suformuluota taip:

„Teisėjai gali nagrinėti visas bylas jų paskyrimo vietoje, taip pat kituose teismuose įstatyme nustatytais atvejais (teisėjo kompetencija). Bylų skyrimą, teismo sudėties formavimą ir keitimą reglamentuojančiomis nuostatomis teisėjo kompetencija neribojama ir jomis negali būti remiamasi, siekiant konstatuoti, kad teismo sudėtis yra neteisėta, kad teismas netinkamai sudarytas ar kad vienas iš jo narių yra asmuo, neįgaliotas ar nekompetentingas priimti sprendimą.“

13 Pagal 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymo 8 straipsnį Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnio 4 dalis taip pat taikoma byloms, gautoms arba užbaigtoms iki 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymo įsigaliojimo datos.

Bendrosios kompetencijos teismų darbo tvarkos taisyklės

14 Pagrindinėje byloje taikytino 2015 m. gruodžio 23 d. *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych* (teisingumo ministro įsakymas dėl Bendrosios kompetencijos teismų darbo tvarkos taisyklių, Dz. U., 2015, 2316 pozicija; toliau – Bendrosios kompetencijos teismų darbo tvarkos taisyklės) 43 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Bylas atsitiktine tvarka, remiantis nustatytu veiklos pasiskirstymu, teisėjams pranešėjams (teisėjams ir teisėjams stažuotojams) skiria informacinių technologijų sistema pagal atsitiktinių skaičių generatorių atskirai kiekvienam registru, sąrašui ar kitai registravimo priemonei, išskyrus atvejus, kai šių taisyklių nuostatose numatytos kitokios skyrimo taisyklės. <...>“

15 Bendrosios kompetencijos teismų darbo tvarkos taisyklių 52b straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Pavadavimo lentelėje nurodomi kiekvienos darbo dienos pakaitiniai teisėjai (teisėjai, teisėjai stažuotojai ir prisiekusieji).

2. Budėjimo lentelėje nurodomi kiekvienos dienos budintys teisėjai ir teisėjai stažuotojai.

3. Pavadavimo ir budėjimo lentelėse nurodomas pakaitinių ir budinčių [teisėjų ir teisėjų stažuotojų] skaičius pagal tam tikrą laikotarpį, skyrių arba pakaitiniams ir budintiems [teisėjams ir teisėjams stažuotojams] paskirtų bylų rūšį, taip pat pavadavimo tvarka ir budintiems [teisėjams

bei teisėjams stažuotojams] paskirtos bylos, kai yra daugiau kaip vienas pakaitinis ir budintis [teisėjas ir teisėjas stažuotojas].

<...>“

- 16 Bendrosios kompetencijos teismų darbo tvarkos taisyklių 52c straipsnyje nurodyta:

„1. Teisėjui pranešėjui nedalyvaujant posėdyje, skyriaus pirmininkas atšaukia posėdį, jei galima apie tai informuoti suinteresuotuosius asmenis, išskyrus atvejus, kai siekiant sklandaus proceso aiškiai būtina surengti teismo posėdį.

2. Bylą, kurioje posėdis nebuvo atšauktas, nagrinėja pavadavimo plane numatytas atitinkamos dienos pakaitinis teisėjas. Jeigu pakaitinis teisėjas negalėjo tinkamai pasiruošti arba jeigu tam, kad pakaitinis teisėjas galėtų nagrinėti bylą, reikia kartoti didelę proceso dalį, skyriaus pirmininkas nurodo atšaukti posėdį. <...>

<...>“

Kovos su nesąžininga konkurencija įstatymas

- 17 1993 m. balandžio 16 d. *Ustawa o zwalczeniu nieuczciwej konkurencji* (Kovos su nesąžininga konkurencija įstatymas; suvestinė redakcija, *Dz. U.*, 2022, 1233 pozicija) 15 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta:

„Nesąžiningos konkurencijos veiksmu laikomas trukdymas kitiems verslininkams patekti į rinką, ypač <...> renkant mokesčius už sutikimą pardavinėti prekes, išskyrus prekybininko maržą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 18 2018 m. balandžio 27 d. S. kreipėsi į *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) kilus komerciniam ginčui. Veikdama kaip skolinio reikalavimo mažmeninės prekybos srityje veikiančiai bendrovei C. perėmė ją prašo priteisti iš šios bendrovės 4 572 648 Lenkijos zlotų (PLN) (apie 1 045 000 EUR) sumą, atitinkančią nuo tam tikrų finansinių metų apyvartos sumokėtas priemokas grynaisiais pinigais (apyvartos nuolaidos), kurias C. neteisėtai rinko pagal su reikalavimo perleidėju sudarytą komercinę preliminarąją sutartį dėl perparduoti skirtų prekių tiekimo. S. teigimu, šių priemokų rinkimas prieštaravo Kovos su nesąžininga konkurencija įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punktui, nes tai buvo „mokesčiai už sutikimą pardavinėti prekes, išskyrus prekybininko maržą“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą.
- 19 Ši byla buvo paskirta šio teismo XVI komercinių bylų skyriui, o taikant atsitiktinio bylų skyrimo sistemą – teisėjai E. T., šio skyriaus pirmininko pavaduotojai, nagrinėjančiai bylą kaip vienas teisėjas.
- 20 Kadangi 2019 m. kovo 25 d., t. y. posėdžio toje byloje dieną, teisėja E. T. jos pačios prašymu buvo išėjusi atostogų, minėto teismo XVI komercinių bylų skyriaus pirmininkė paskyrė rengti posėdį tą dieną budinčiai teisėjai J. K., taigi šiai buvo paskirta byla.
- 21 *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) teisėjos J. K., nagrinėjančios bylą kaip vienas teisėjas, 2019 m. rugsėjo 16 d. sprendimu S. ieškinys buvo atmestas.

- 22 2019 m. spalio 27 d. S. pateikė apeliacinį skundą *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšuvos apeliacinis teismas, Lenkija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.
- 23 Šiame apeliaciniame skunde S. rėmėsi proceso pirmosios instancijos teisme negaliojimu pagal Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punktą, motyvuodama tuo, kad teismo sudėtis buvo neteisėta dėl to, kad pažeistas teismo sudėties nekeičiamumo principas, nes teismo posėdį surengė ir sprendimą priėmė ne teisėjas, kuriam iš pradžių buvo paskirta byla, bet kitas teisėjas.
- 24 Ėmėsis įvairių pasirengimo nagrinėti bylą ar patikros priemonių, kad išspręstų proceso pirmosios instancijos teisme teisėtumo klausimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas įsitikino, kad teisėja E. T. buvo pakeista teisėja J. K. esant tokioms sąlygoms, kurios pažeidžia nacionaliniame įstatyme įtvirtintą teismo sudėties nekeičiamumo principą. Iš tiesų šis teismas mano, kad teisėjos E. T. pakeitimo motyvas prieštarauja Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 47b straipsniui. Be to, jis pažymi, kad nebuvo įvykdyti visi būtini tokio pakeitimo formalumai ir kyla įtarimų, kad pirmosios instancijos teismas koregavo tam tikrus dokumentus, siekdamas *a posteriori* ištaisyti šiuos pažeidimus.
- 25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nežinomos tokio jo paties neteisėtu laikomo pakeitimo priežastys, tačiau jis atkreipė dėmesį į tai, kad taikant šią procedūrą gana daug vieno teisėjo bylų galėtų būti perduota kitam teisėjui.
- 26 Jis taip pat pažymi, jog „teoriškai“ negalima atmesti to, kad teismo sudėtis, į kurią įeina vienas teisėjas, jautriose bylose galėtų būti sąmoningai pakeista taikant tokią procedūrą: teisėjui, kuriam iš pradžių buvo paskirta byla atsitiktine tvarka, posėdis paskiriamas tą dieną, kai jis savo prašymu bus išėjęs atostogų, o jo nebuvimu teismo posėdžio dieną pasinaudojama kaip priežastimi jį pakeisti teisėju, kuris tą dieną yra įtrauktas į pavadavimo ar budėjimo lentelę ir kurio pavardė gali būti iš anksto žinoma.
- 27 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) nutarimus, pagal kuriuos teismo sudėties nustatymas pažeidžiant nacionalinės teisės nuostatas dėl bylų skyrimo, teismo sudėties formavimo ir keitimo gali būti pagrindas pripažinti procesą negaliojančiu pagal Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punktą.
- 28 Vis dėlto jis pažymi, kad bet kokia kontrolė šiuo aspektu yra draudžiama apeliacinėje instancijoje nuo tada, kai buvo priimta Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnio 4 dalis.
- 29 Tokiomis aplinkybėmis *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšuvos apeliacinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [ESS] 2 straipsnis, 6 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, siejami su [Chartijos] 47 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad <...> valstybės narės pirmosios instancijos teismas, į kurio sudėtį įeina vienas šio teismo teisėjas, nagrinėti bylą paskirtas akivaizdžiai pažeidžiant nacionalinės teisės nuostatas dėl bylų skyrimo, teismo sudėties formavimo ir keitimo, nėra pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas, užtikrinantis veiksmingą teisminę gynybą?

2. Ar [ESS] 2 straipsnis, 6 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, siejami su [Chartijos] 47 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama taikyti nacionalinės teisės nuostatas, kaip antai Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnio 4 dalies antrą sakinį, <...> tiek, kiek jomis antrosios instancijos teismui draudžiama <...> procesą <...> pirmosios instancijos teisme pripažinti negaliojančiu dėl to, kad šio teismo sudėtis neteisėta, teismas netinkamai sudarytas ar vienas iš jo narių yra asmuo, neįgaliotas ar nekompetentingas priimti sprendimą, šį pripažinimą negaliojančiu taikant kaip teisinę sankciją, užtikrinančią veiksmingą teisminę gynybą, kai teisėjas nagrinėti bylą paskirtas akivaizdžiai pažeidžiant nacionalinės teisės nuostatas dėl bylų skyrimo, teismo sudėties formavimo ir keitimo?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą

- 30 Varšuvos apygardos prokuratūros prokuroras (toliau – apygardos prokuratūros prokuroras) teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, kad pagrindinė byla būtų susijusi su Sąjungos teise. Jis ir atsakovė pagrindinėje byloje mano, kad klausimai pateikti dėl nacionalinės teisės nuostatų, reglamentuojančių valstybės narės teismų sistemos organizavimą, kiek tai susiję su bylų skyrimo ir teismo sudėties keitimo tvarka, išaiškinimo, visų pirma siekiant nustatyti, ar dėl šių nuostatų pažeidimo procesas gali būti pripažintas negaliojančiu pagal Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punktą. Apygardos prokuratūros prokuroro teigimu, tokie klausimai, kaip ir kiekvienas klausimas dėl valstybės institucijų organizavimo ir veiklos, priklauso išimtinai valstybės kompetencijai. ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje valstybėms narėms nustatyta pareiga pasiekti tikslą, t. y. nustatyti veiksmingą teisminę gynybą užtikrinančias teisės nuostatas, tačiau jomis negalima pažeisti su tam tikru teisingumo sistemos organizavimu susijusių teisės normų.
- 31 Šiuo klausimu, kiek tokiais argumentais apygardos prokuratūros prokuroras ir atsakovė pagrindinėje byloje iš tikrųjų siekia užginčyti Teisingumo Teismo jurisdikciją priimti sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, primintina, kad, nors valstybių narių teisingumo sistemos organizavimas priklauso jų kompetencijai, įgyvendinamos šią kompetenciją valstybės narės turi laikytis iš Sąjungos teisės joms kylančių įpareigojimų (2023 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“*, C-216/21, EU:C:2023:628, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 32 Dėl ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos taikymo srities pažymėtina, kad iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog ši nuostata taikoma „Sąjungos teisei priklausančiose srityse“, neatsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis valstybės narės įgyvendina šią teisę, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny*, C-558/18 ir C-563/18, EU:C:2020:234, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 33 Taigi ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, be kita ko, taikoma bet kuriai nacionalinei institucijai, kuri, kaip teismas, gali priimti sprendimą dėl klausimų, susijusių su Sąjungos teisės taikymu ar aiškinimu, taigi patenkančių į šios teisės taikymo sritį (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny*, C-558/18 ir C-563/18, EU:C:2020:234, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 34 Nekyla abejonių, kad taip yra nagrinėjamu atveju, nes, kaip pažymėta generalinės advokatės išvados 29 punkte, tiek pirmosios instancijos teismo (kurio sudėties teisėtumas ginčijamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme), tiek pastarojo teismo (kuriam pagal

nacionalinę teisę draudžiama tikrinti šį teisėtumą) gali tekti priimti sprendimą dėl klausimų, susijusių su Sąjungos teisės taikymu ar aiškinimu. Vadinasi, šie teismai turi atitikti iš teisės į veiksmingą teisminę gynybą kylančius reikalavimus.

- 35 Be to, apygardos prokuratūros prokuroras ir Europos Komisija teigia, kad iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, jog pagrindinė byla susijusi su Sąjungos teisės įgyvendinimu, kaip jis suprantamas pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, todėl jos 47 straipsnis netaikytinas.
- 36 Šiuo klausimu primintina, kad vykstant procesui dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismas gali Sąjungos teisę aiškinti tik neviršydamas jam suteiktų įgaliojimų (2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982, 77 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 37 Chartijos taikymo sritis, kiek tai susiję su valstybių narių veiksmais, yra apibrėžta jos 51 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią Chartijos nuostatos skirtos valstybėms narėms tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę; šioje nuostatoje patvirtinama suformuota jurisprudencija, pagal kurią Sąjungos teisės sistemoje užtikrinamos pagrindinės teisės gali būti taikomos visais atvejais, kuriuos reglamentuoja Sąjungos teisė, tačiau negali peržengti šių atvejų ribų (2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982, 78 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 38 Nagrinėjamu atveju konkrečiai dėl Chartijos 47 straipsnio konstatuotina, kad ginčas, dėl kurio pradėta pagrindinė byla, nėra susijęs su Sąjungos teisės nuostata. Iš tiesų reikalavimas atsakovei pagrindinėje byloje grindžiamas tik nacionalinės teisės nuostata. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikė jokios informacijos, rodančios, kad ginčas pagrindinėje byloje yra susijęs su nacionaliniu lygmeniu įgyvendintos Sąjungos teisės normos aiškinimu ar taikymu.
- 39 Vadinasi, pats Chartijos 47 straipsnis nėra taikomas pagrindinėje byloje.
- 40 Vis dėlto, kadangi pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą visos valstybės narės įpareigojamos nustatyti teisių gynimo priemones, būtinas veiksmingai teisminei gynybai, kaip ji suprantama visų pirma pagal Chartijos 47 straipsnį, Sąjungos teisei priklausančiose srityse užtikrinti, į šią Chartijos nuostatą, nors ir netaikytiną pagrindinėje byloje, reikia tinkamai atsižvelgti aiškinant ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311, 45 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 41 Be to, apygardos prokuratūros prokuroras teigia, jog prejudicinis sprendimas nėra būtinas tam, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų priimti sprendimą pagrindinėje byloje. Jis mano, kad šis teismas viršijo savo įgaliojimus tikrindamas pirmosios instancijos teismo sudėties teisėtumą. Savo ruožtu atsakovė pagrindinėje byloje tvirtina, kad pateikti klausimai yra tokie bendri, kad Teisingumo Teismo atsakymas neleistų išsklaidyti abejonių dėl teisinės problemos, susijusios su tuo, koks pagrindinėje byloje yra ryšys tarp bylos skyrimo teisėjui taisyklių ir proceso pirmojoje instancijoje negaliojimo.

- 42 Vis dėlto pažymėtina, pirma, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas būtent dėl klausimo, ar Sąjungos teisei prieštarauja draudimas šį prašymą pateikusiam teismui tikrinti pirmosios instancijos teismo sudėties teisėtumą, o dėl to reikia išaiškinti šią teisę, be kita ko, ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, todėl prieštaravimas dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo viršyčių įgaliojimų nagrinėtinas kartu su prejudiciniais klausimais.
- 43 Antra, primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytus teisinius pagrindus ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teises aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2024 m. birželio 6 d. Sprendimo *INGSTEEL*, C-547/22, EU:C:2024:478, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 44 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamų pažeidimų pobūdžio kyla pavojus, jog bus manipuliuojama įgaliojimais jautriose bylose, o pagal nacionalinės teisės nuostatą jam kliudoma atsižvelgti į tokius pažeidimus, manydamas, kad šiomis aplinkybėmis turi atsakyti į klausimą, ar ši nuostata turi būti netaikoma, nes pagal Sąjungos teisės viršenybės principą jis privalo netaikyti nacionalinės teisės normų, prieštaraujančių ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai.
- 45 Tokiais argumentais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teisiškai pakankamai pagrindžia, kad jo nagrinėjamoje byloje „sprendimui priimti reikia“ prejudicinio sprendimo, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį.
- 46 Galiausiai, kaip teigia apygardos prokuratūros prokuroras, konstatuotina, kad, priešingai, nei numatyta Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnio c punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neišdėstė priežasčių, dėl kurių prašo Teisingumo Teismo išaiškinti ESS 2 straipsnį ir 6 straipsnio 1 ir 3 dalis.
- 47 Vis dėlto pažymėtina, kad nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima suprasti prašymo išaiškinti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą priežastis, ir kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 34 punktą, prejudiciniai klausimai yra priimtini, kiek jie pateikti dėl šios nuostatos. Pagal tą nuostatą, kurioje sukonkretinta ESS 2 straipsnyje įtvirtinta teisinės valstybės vertybė, nacionaliniai teismai ir Teisingumo Teismas turi pareigą užtikrinti visapusišką Sąjungos teisės taikymą visose valstybėse narėse, taip pat teisės subjektams pagal šią teisę suteikiamą teisminę gynybą (2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *RS (Konstitucinio Teismo sprendimų padariniai)*, C-430/21, EU:C:2022:99, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Taigi, kaip nurodyta generalinės advokatės išvados 41 punkte, ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama atsižvelgiant į ESS 2 straipsnį.
- 48 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad, kiek prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, siejamos su ESS 2 straipsniu ir Chartijos 47 straipsniu, išaiškinimo, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl tokio prašymo ir šis yra priimtinas.

Dėl prejudicinių klausimų

- 49 Pirma, pažymėtina, kad atsakovė pagrindinėje byloje ir apygardos prokuratūros prokuroras ginčija nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateiktą nacionalinės teisės aprašymą kaip neišsamų ir šališką.
- 50 Be to, dėl *Sqd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) jurisprudencijos konstatuotina, kad, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo sprendimus, pagal kuriuos, pažeidus teismo sudėties nekeičiamumo principą, procesas gali būti pripažintas negaliojančiu pagal Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punktą dėl to, kad bylą išnagrinėjo neteisėtos sudėties teismas, apygardos prokuratūros prokuroras remiasi ankstesniais sprendimais, kuriuose laikomasi priešingos pozicijos. Šis prokuroras taip pat teigia, kad nacionalinėje teisėje nevartojama bylų skyrimo ir teismo sudėties keitimo nuostatų „akivaizdaus pažeidimo“ sąvoka, kurią vartoja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, priešpriešinantis ją tokių nuostatų „paprasto pažeidimo“ sąvokai.
- 51 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi kompetenciją aiškinti ir taikyti nacionalinę teisę. Taigi Teisingumo Teismas, laikydamasis jo paties ir nacionalinių teismų kompetencijos atskyrimo taisyklių, turi atsižvelgti į teisinį pagrindą, kuriam esant suformuluoti prejudiciniai klausimai nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą (2021 m. sausio 27 d. Sprendimo *Dexia Nederland*, C-229/19 ir C-289/19, EU:C:2021:68, 44 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 52 Vadinas, Teisingumo Teismas turi remtis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo vertinimu, pagal kurį, pirma, pirmosios instancijos teismo teisėjos, kuriai buvo paskirta pagrindinė byla, nebuvimas paskirtą posėdžio dieną dėl jos prašymu suteiktų atostogų nėra pagrindas šios bylos aplinkybėmis ją pakeisti pagal Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 47b straipsnio 1 dalį, ir, antra, Civilinio proceso kodekso 379 straipsnio 4 punkto taikymas iš esmės turėtų lemti pirmosios instancijos proceso pripažinimą negaliojančiu dėl šio pažeidimo, tačiau neginčijama, kad tai pripažinti trukdo šio įstatymo 55 straipsnio 4 dalis.
- 53 Antra, atsakovė pagrindinėje byloje ir apygardos prokuratūros prokuroras iš esmės teigia, kad nacionalinės teisės normos dėl bylų skyrimo ir teismo sudėties keitimo yra administracinio pobūdžio nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti teisingą darbo krūvio paskirstymą teismo nariams. Jų teigimu, dėl savo pobūdžio šios teisės normos nesuteikia galimybės daryti išorinio poveikio.
- 54 Vis dėlto pažymėtina, kad iš Sąjungos teisės kylantis teismų nepriklausomumo reikalavimas susijęs su nederamu poveikiu, kuris gali būti daromas ne tik įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių, bet ir atitinkamo teismo viduje (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 11 d. Sprendimo *Hann-Invest ir kt.*, C-554/21, C-622/21 ir C-727/21, EU:C:2024:594, 54 punktą).
- 55 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad yra didelė rizika, jog pažeidžiant nacionalinės teisės normas dėl bylų perskyrimo gali būti siekiama sudaryti sąlygas tam tikram teisėjui priimti sprendimą konkrečioje byloje arba tam tikros rūšies bylose. Šiomis aplinkybėmis, kaip pažymėta generalinės advokatės išvados 48 punkte, tokių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytų abejonių pakanka pripažinti, kad klausimai dėl šių teisės normų taikymo turi būti vertinami atsižvelgiant į iš Sąjungos teisės kylančius reikalavimus, susijusius su pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo garantija.

- 56 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, siejama su ESS 2 straipsniu ir Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią apeliaciniam teismui visais atvejais neleidžiama tikrinti, ar byla ją pirmojoje instancijoje išnagrinėjusiam teismui nebuvo perskirta pažeidžiant nacionalinės teisės normas dėl bylų perskyrimo teismuose.
- 57 Primintina, kad pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad institucijos, priskirtos prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos kaip „teismai“, kaip tai apibrėžta Sąjungos teisėje, ir turinčios priimti sprendimus dėl šios teisės taikymo ar aiškinimo, atitiktų veiksmingos teisminės gynybos reikalavimus, tarp jų – nepriklausomumo reikalavimą (2024 m. liepos 11 d. Sprendimo *Hann-Invest ir kt.*, C-554/21, C-622/21 ir C-727/21, EU:C:2024:594, 47 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 58 Siekiant užtikrinti, kad toks teismas galėtų garantuoti veiksmingą teisminę gynybą, svarbu, pirma, kad jis išliktų nepriklausomas, kaip tai patvirtinta Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa, kurioje, be kitų su pagrindine teise į veiksmingą teisinę gynybą susijusių reikalavimų, numatytas reikalavimas užtikrinti teisę į tai, kad būtų išnagrinėtų „nepriklausomas“ teismas (šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim ir kt.*, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 59 Šis teismų nepriklausomumo reikalavimas, kuris neatsiejamas nuo teismo paskirties, yra pagrindinės teisės į veiksmingą teisminę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą esmė, o ši teisė ypač svarbi, nes yra visų teisių, kurias teisės subjektai turi pagal Sąjungos teisę, apsaugos ir valstybių narių bendrų vertybių, nurodytų ESS 2 straipsnyje, tarp jų teisinės valstybės vertybės, išsaugojimo garantas (2021 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim ir kt.*, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 66 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 60 Minėtas nepriklausomumo reikalavimas apima du aspektus. Pagal pirmąjį, išorinį, aspektą reikalaujama, kad atitinkama institucija savo funkcijas vykdytų visiškai autonomiškai, jos nesaistytų jokie hierarchijos ar pavaldumo ryšiai, ji negautų jokių nurodymų ar įpareigojimų, taigi būtų apsaugota nuo išorinio poveikio ar spaudimo, kurie gali kelti grėsmę jos narių nepriklausomam sprendimų priėmimui ir turėti įtakos jų sprendimams. Antrasis, vidinis, aspektas susijęs su sąvoka „nešališkumas“ ir pagal jį reikalaujama vienodai atsiriboti nuo bylos šalių ir jų atitinkamų interesų, susijusių su nagrinėjamos bylos dalyku. Pagal pastarąjį aspektą reikalaujama objektyvumo ir kad nebūtų jokio suinteresuotumo bylos baigtimi, išskyrus siekį, kad ginčas būtų išspręstas griežtai laikantis teisės normų (2024 m. liepos 11 d. Sprendimo *Hann-Invest ir kt.*, C-554/21, C-622/21 ir C-727/21, EU:C:2024:594, 50 ir 51 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).
- 61 Kaip priminta šio sprendimo 54 punkte, nors pagal „išorinį“ aspektą iš esmės siekiama užtikrinti teismų nepriklausomumą nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių laikantis teisinės valstybės veikimui būdingo valdžių padalijimo principo, pagal šį aspektą taip pat siekiama apsaugoti teisėjus nuo atitinkamo teismo viduje daromo nederamo poveikio.

- 62 Be to, pažymėtina, kad vykdydamas savo funkcijas teisėjas turi būti apsaugotas ne tik nuo bet kokios tiesioginės įtakos, daromos teikiant nurodymus, bet ir nuo netiesioginės įtakos, galinčios pakreipti teismo sprendimus kuria nors linkme (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 11 d. Sprendimo *Hann-Invest ir kt.*, C-554/21, C-622/21 ir C-727/21, EU:C:2024:594, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 63 Antra, atsižvelgiant į neatsiejamus teisės kreiptis į pagal įstatymą įsteigtą teismą ir teisėjų nepriklausomumo bei nešališkumo garantijų ryšius, pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą taip pat reikalaujama, kad teismas būtų „įsteigtas pagal įstatymą“ (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 11 d. Sprendimo *Hann-Invest ir kt.*, C-554/21, C-622/21 ir C-727/21, EU:C:2024:594, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 64 Be to, nuoroda į „pagal įstatymą įsteigtą teismą“, kuri pateikta ir Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje, pirmiausia atspindi teisinės valstybės principą ir susijusi ne tik su paties teismo steigimo teisiniu pagrindu, bet ir su teismo sudėtimi kiekvienoje byloje ir bet kuria kita nacionalinės teisės nuostata, kurios nesilaikant vieno ar kelių teisėjų dalyvavimas nagrinėjant bylą tampa neteisėtas (šiuo klausimu žr. 2022 m. kovo 29 d. Sprendimo *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, 121 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 65 Galimybė atlikti šių garantijų laikymosi patikrą taip pat būtina tam, kad teisės subjektai demokratinėje visuomenėje pasitikėtų teismais. Taigi Teisingumo Teismas yra konstatavęs, jog reikalavimo, kad kiekvienas teismas būtų tokios sudėties, kad jį būtų galima laikyti pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu, įvykdymo kontrolė yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurio laikymasis priskirtinas viešosios tvarkos sričiai (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 46 punktą, taip pat 2024 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ (Magistratų asociacijos)*, C-53/23, EU:C:2024:388, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tokia kontrolė turi būti atliekama *ex officio*, kai nagrinėjant skundą kyla didelių abejonų šiuo aspektu (šiuo klausimu žr. 2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Perziūra Simpson / Taryba ir HG / Komisija*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57 ir 58 punktus).
- 66 Iš tiesų veiksminga teisminė gynyba negalėtų būti užtikrinta, jeigu šalies prašymu arba, kilus didelių abejonų, *ex officio* nebūtų galima atlikti teisės normų, suteikiančių teismui „pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo“ statusą, laikymosi teisminės kontrolės ir taikyti sankcijų už jų pažeidimus, antraip būtų galima nepaisyti šių normų ir tai nesukeltų jokių pasekmių. Šiuo klausimu primintina, kad pats veiksmingos teisminės kontrolės egzistavimas, skirtas teisės nuostatų laikymuisi užtikrinti, yra neatsiejamas nuo sąvokos „teisinė valstybė“ (šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 6 d. Sprendimo *Bank Refah Kargaran / Taryba*, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 67 Taigi, jeigu valstybė narė nustato teisės normas dėl teismo sudėties kiekvienoje byloje ir bylų perskyrimo, pagal ESS 19 straipsnio 2 dalį, siejamą su ESS 2 straipsniu ir Chartijos 47 straipsniu, reikalaujama, kad būtų galima atlikti šių teisės normų laikymosi teisminę kontrolę.
- 68 Vadinasi, nesuderinamais su reikalavimais, kylančiais iš ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, turi būti laikomi nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos apeliaciniams teismams neleidžiama tikrinti, ar laikytasi nacionalinės teisės normų, susijusių su bylų perskyrimu teismuose ar teismo sudėties keitimu, siekiant nustatyti, ar pirmojoje instancijoje bylą išnagrinėjo tokios sudėties teismas, kad jį būtų galima laikyti pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir

nešališku teismu, ir pagal kuriuos visais atvejais jiems draudžiama prireikus konstatuoti, kad procesas pirmojoje instancijoje yra negaliojantis, jeigu jis užbaigtas teismo, kuriam byla buvo perskirta arba kurio sudėtis pakeista pažeidžiant šias teisės normas, sprendimu.

- 69 Beje, pažymėtina, kad po to, kai buvo pateiktas šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismas, išnagrinėjęs Lenkijos Respublikai pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo susiklosčius konkrečioms aplinkybėms, kai ši valstybė narė skubos tvarka priėmė įvairias procesinio pobūdžio nuostatas, reaguodama į daugybę skirtingų Lenkijos teismų pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą dėl įvairių teisės aktų pakeitimų, turėjusių įtakos Lenkijos teisingumo sistemos organizavimui, atitikties Sąjungos teisei, 2023 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Teisėjų nepriklausomumas ir privatus gyvenimas)* (C-204/21, EU:C:2023:442) 226 ir 227 punktuose konstatavo, kad apskritai tokią kontrolę draudžianti nacionalinės teisės norma, t. y. Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnio 4 dalis, prieštarauja kartu taikomoms ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatoms. Vadinasi, kaip pažymėta generalinės advokatės išvados 84 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalės netaikyti šios teisės normos pagrindinėje byloje.
- 70 Atsižvelgiant į visus pirma išdėstytus motyvus, į prejudicinius klausimus reikia atsakyti: ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, siejama su ESS 2 straipsniu ir Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią apeliaciniam teismui visais atvejais neleidžiama tikrinti, ar byla ją pirmojoje instancijoje išnagrinėjusiam teismui nebuvo perskirta pažeidžiant nacionalinės teisės normas dėl bylų perskyrimo teismuose.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 71 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, siejama su ESS 2 straipsniu ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu,

turi būti aiškinama taip:

pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią apeliaciniam teismui visais atvejais neleidžiama tikrinti, ar byla ją pirmojoje instancijoje išnagrinėjusiam teismui nebuvo perskirta pažeidžiant nacionalinės teisės normas dėl bylų perskyrimo teismuose.

Parašai.